

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

4 Vtrum liceat in diebus festis bellare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

ad omnes proximos: inimici autem sunt proximi. Cum ergo nullus sibi velit insidias, uel fraudes para...

SED CONTRA est, quod Aug. dicit in lib. 83. q. Cum iustum bellum suscipitur, ut aperte pugnet ali...

RESPON. Dicendum, quod insidiae ordinantur ad fallendum hostes. Dupliciter autem aliquis potest falli ex facto, uel dicto alterius. Vno modo ex...

ARTICULVS IIII. Vtrum liceat diebus festis bellare.

AD QVARTVM sic proceditur. Videtur, quod in diebus festis non liceat bellare. Festa enim sunt ordinata ad vacandum diuinis: unde intelligunt per obseruatio...

¶ 2. Præter. Isa. 58. reprehenduntur quidam, quod in diebus ieiunij repetunt debita, & committunt lites, pugna percipientes, ergo multo magis in diebus festis illicitum est bellare.

¶ 3. Præter. Nihil est inordinate agendum ad vitandum incommo- dum: sed bellare in die festo, hoc videtur esse secundum se inordinatum, ergo pro nulla necessitate temporalis in eodem modo vitandi, debet aliquis in die festo bellare.

SED CONTRA est, quod Mach. 2. dicitur. Cogitauerunt laudabiliter Iudaei dicentes. Omnis homo qui uincit in bello in die sabbatorum, pugnetis aduersus eum.

RESPON. Dicendum, quod obseruatio festorum non impedit ea, quae ordinantur ad hominis salutem, et corporalem. Unde Dominus arguit

A Iudaeos dicens Iob 7. Mihi indignamini, quia torum hominem sanum feci in sabbatho? Et inde est, quod medici licite possunt medicari homines in die festo. Multo autem magis est obseruanda salus reipublicae, per quam impediuntur occisiones plurimorum, & innumera mala & temporalia, & spiritalia, quam salus corporalis unius hominis. Et ideo pro tuitione reipublicae fidelium, licitum est iusta bella exercere in diebus festis, si tamen hoc necessitas ex- pectat. Hoc enim esset tætere Deum, si quis imminente tali necessitate uellet a bello abstinere: sed necessitate cessante non est licitum bellare in diebus festis propter rationes inductas. Et per hoc patet responsio ad obiecta.

QVAESTIO XLII. De Rixa, in duos articulos diuisa.

DE INDE considerandum est de rixa. Et circa hoc quartum dicitur duo.

¶ Primo, Vtrum rixa sit peccatum. ¶ Secundo, Vtrum sit filia irae.

ARTICULVS PRIMVS. Vtrum rixa sit semper peccatum.

AD PRIMUM sic proceditur. Videtur, quod rixa non semper sit peccatum. Rixa enim videtur esse contentio quadam. Dicit enim Iudo. in lib. Etymologia- rum, quod rixosus est a ritu canino dictus. Semper enim ad contradicendum paratus est, & iurgio delectatur, & prouocat contententem: sed contentio non semper est peccatum, ergo neque rixa.

¶ 2. Præter. Gene. 26. dicitur, quod seruus Isaac foderunt altum puteum, & pro illo quoque rixati sunt, sed non est credendum, quod familia Isaac rixaretur publice, eo non contradicente, si hoc esset peccatum, ergo rixa non est peccatum.

¶ 3. Præter. Rixa uidetur esse quoddam particulare bellum, sed bellum non semper est peccatum, ergo rixa non semper est peccatum.

SED CONTRA est, quod ad Galat. 5. Rixae ponuntur inter opera carnis, quae qui agunt, regnum Dei non consequuntur, ergo rixae non solum sunt peccata, sed etiam sunt peccata mortalia.

RESPON. Dicendum, quod sicut contentio importat quandam contradictionem uerborum, ita etiam rixa importat quandam contradi-

extra de ferijs. cap. licet, multo magis oblata opportunitate uictoriae, qua si quis in instanti non uiruit, postea non habetur, licet aggredi hostes in die festo. Est siquidem in hoc, & in similibus casibus, necessitas consequendi tantum bonum, scilicet pacem, pro qua tot incommoda suscipiuntur. Nec licita oppositio tenentur: quoniam in reipublica tuitione omnis iusta causa belli intelligi potest. Vltimo enim perturbatorum, & reparatio rerum, nonnulla reipublice uitio est, quauis locus ab auctoritate negatiue, scilicet, ex non nominata alia causa, nisi defensionis, ut etiam in Machabaeis accidit, non ualeat. Nicolaus autem Papa, non de necessitate exercendi actum bellandi hoc, uel illo tempore, sed de necessitate belli loquitur. Unde dicit, si nulla iuret necessitas, non solum quadragesimali tempore, sed omni tempore est a prelijs abstinendum. Constat autem ex August. ad Bonifacium, ut habetur. 23. q. 1. Noli exultare, & pacem habere est uoluntatis bellum autem debet esse necessitatis. Non enim bellandum est, nisi necesse sit uel recuperare, uel ulcisci, ut ex dictis patet.

AD SECUNDUM dicitur, quod cum bellare non sit de genere suo opus seruile, nec secundum se malum, sed pro cauato illicitum, pro quanto finis ipsius sabbathi improprietate est, nulla ratio apparet, quare sit peccatum mortale in festo absolute necessitate, si diuina non obmittantur propterea. Videmus etiam haereticos ordinata, & choreas, & nuptias, huiusmodi iniquitatem mentem in festis fieri absolute scrupulo mortalis peccati.

Super Questionem Quadragesimam primam.

IN Q. 4. utroque articulo nihil scribendum occurrit, nisi ut adue-

tas

tas

tas

tas

tas

tas

infr. q. 42. ar. 1. cor.

lib. 10. ca. 17. & incipit religiosus in fine.

infr. q. 42. ar. 1. cor.

infr. q. 42. ar. 1. cor.

infr. q. 42. ar. 1. cor.

infr. q. 42. ar. 1. cor.

infr. q. 42. ar. 1. cor.

infr. q. 42. ar. 1. cor.

infr. q. 42. ar. 1. cor.

infr. q. 42. ar. 1. cor.

infr. q. 42. ar. 1. cor.

infr. q. 42. ar. 1. cor.

infr. q. 42. ar. 1. cor.

infr. q. 42. ar. 1. cor.

infr. q. 42. ar. 1. cor.

